

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. september 2013
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh: Lars Solskov Lind
Sagsnr.: 2013-0030-1552
Dok.: 856482

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 976 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. juli 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 976 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Under henvisning til B 73 om udvidelse af rockerloven bedes ministeren skitsere, hvordan rockerloven kan indrettes, så det bliver muligt at nedlægge forbud mod besøgende i rockerborge, hvis der her foregår virksomhed, der systematisk indebærer strafbare handlinger, og som er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende med udgangspunkt i principperne i den såkaldte hashklublov, og hvor det sikres, at forbuddet ikke er i strid med grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed.”

Svar:

1. Justitsministeriet kan oplyse, at det allerede er muligt at nedlægge forbud mod besøgende i bestemte lokaler, hvis der foregår virksomhed på en måde, som systematisk indebærer strafbare handlinger, og som er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende (jf. nærmere herom nedenfor under pkt. 2).

Det står på den baggrund ikke Justitsministeriet klart, hvilken ændring af lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme (rockerloven), som der med spørgsmålet ønskes skitseret.

2. Det kan mere generelt oplyses, at efter lov nr. 471 af 7. juni 2001 om forbud mod besøgende i bestemte lokaler (også kaldet hashklubloven) har politiet mulighed for at meddele forbud mod besøgende i bestemte lokaler. Hashklublovens § 1 har følgende ordlyd:

”§ 1. Foregår der i bestemte lokaler virksomhed på en måde, som systematisk indebærer strafbare handlinger, og som er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende, kan politidirektøren nedlægge forbud som nævnt i stk. 2 efter forudgående advarsel til den, der råder over lokalerne.

Stk. 2. Forbudet indebærer med de i stk. 3 og 4 nævnte undtagelser, at det er forbudt at modtage besøgende eller at opholde sig som besøgende i eller i umiddelbar nærhed af de pågældende lokaler.

Stk. 3. Forbudet omfatter ikke personer, som er nærmeste pårørende til personer med fast bopæl i lokalerne.

Stk. 4. Forbudet omfatter endvidere ikke personer, som modtages eller opholder sig i lokalerne alene for at deltage i en forsamling med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed, hvis lokalerne også forud for, at forbuddet blev nedlagt, anvendtes til en sådan forsamlingsvirksomhed.”

Som det fremgår af hashklublovens § 1, stk. 1, er det en betingelse for at meddele et besøgsforbud, at der foregår en virksomhed, som systematisk indebærer strafbare handlinger, og som er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende.

Der er i bemærkningerne til bestemmelsen i forslaget til hashklubloven (lovforslag nr. L 234 af 27. april 2001) bl.a. anført følgende om karakteren af den virksomhed, der er omfattet af loven:

”Det er [...] en betingelse, at den virksomhed, der begrundet forbudet, foregår på en måde, der *systematisk indebærer strafbare handlinger*.

I udtrykket »systematisk« ligger, at den pågældende virksomhed skal foregå med en vis hyppighed og regelmæssighed og i øvrigt have et ikke ubetydeligt omfang (men ikke nødvendigvis være erhvervsmæssig), sådan at den pågældende virksomhed f.eks. med organiseret salg af ulovlige euforiserende stoffer eller narkotika - fremtræder som et væsentligt formål med anvendelsen af lokalerne, ud over eventuel beboelse. Der vil ikke kunne nedlægges forbud alene på grundlag af, at en snæver kreds af personer med tilknytning til hinanden benytter et bestemt lokale til bl.a. at ryge hash sammen, eller at der i et enkelt eller enkelte lejlighedsvis tilfælde overdrages hash i et bestemt lokale, jf. også ordet »virksomhed«.

Det følger af bestemmelsen, at forbud kan nedlægges, hvis den virksomhed, der foregår i lokalerne, har den nævnte karakter, og er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende, jf. nedenfor, selv om enkeltpersoner (endnu) ikke er blevet straffet for handlinger som led i den pågældende virksomhed.

For at der kan nedlægges et forbud, skal den pågældende virksomhed endvidere foregå på en måde, der er *egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende*. Foregår virksomheden i en afsides liggende ejendom, kan der således ikke nedlægges forbud efter den foreslåede bestemmelse. Det samme gælder, hvis den situation undtagelsesvis foreligger, at der uden nogen sammenhæng med den systematiske strafbare virksomhed også foregår andre (lovlige) former for virksomhed i lokalerne, som helt dominerer den samlede benyttelse på en sådan måde, at den strafbare virksomhed allerede af denne grund ikke kan antages at ville fremme en sådan forråelse mv. af nærmiljøet, som det er et mål med lovforslaget at bekæmpe.

Forbud mod besøgende kan alene nedlægges på grundlag af en konkret vurdering af den virksomhed, der drives i de pågældende lokaler, men der skal på grundlag af denne vurdering fo-

retages en objektiveret bedømmelse af, om den virksomhed, der foregår i lokalerne, er egnet til at medføre ulempe og utryghed i det pågældende nærmiljø.

Der bør navnlig lægges vægt på, om den virksomhed, der foregår i lokalerne, fremmer en adfærd, der vil kunne præge miljøet omkring lokalerne på en måde, som typisk skaber utryghed og fremmer en generel forråelse af nærmiljøet. Betingelsen vil normalt være opfyldt, hvis der i lokalerne drives organiseret hashsalg eller salg af narkotika, eller hvis der drives mere omfattende og organiseret utilladt hasardspil eller rufferivirksomhed, som på lignende måde væsentligt fremmer et nærmiljø præget af kriminalitet, misbrug og/eller voldelig adfærd.

Det vil helt undtagelsesvis kunne forekomme, at miljøet omkring lokalerne har en sådan særlig karakter, at den strafbare virksomhed, der drives i lokalerne, må antages reelt ikke at ville kunne præge nærmiljøet. I så fald kan der ikke nedlægges forbud i medfør af loven.

Det ligger endvidere i den foreslåede ordning, at der alene kan nedlægges forbud mod besøgende i de pågældende lokaler, jf. stk. 2, i det omfang et sådant forbud direkte vil imødegå den virksomhed, som begrundet forbudet. Det er således en forudsætning, at den virksomhed, der indebærer strafbare handlinger, er *knyttet til modtagelsen af »kunder« i lokalerne*, sådan som det er tilfældet med »hashklubber« og de øvrige aktiviteter, som er nævnt ovenfor. Forbud mod besøgende kan derimod ikke anvendes som en form for administrativt fastsat sanktion over for visse strafbare handlinger, der er egnede til at medføre ulempe og utryghed for omkringboende. Der kan således f.eks. ikke nedlægges forbud i medfør af loven i tilfælde, hvor en i øvrigt lovlig erhvervsvirksomhed overtræder miljø-mæssige forskrifter for produktionen.”

Om lovens forhold til grundlovens § 79 kan der henvises til pkt. 5.1 i de almindelige bemærkninger i forslaget til hashklubloven.

3. Hashklubloven omfatter som udgangspunkt lokaler af enhver art, men efter lovens § 1, stk. 4, omfatter forbudet ikke personer, som modtages eller opholder sig i lokalerne alene for at deltage i en forsamling med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed, hvis lokalerne også forud for, at forbudet blev nedlagt, anvendtes til en sådan forsamlingsvirksomhed. Der kan i den forbindelse henvises til bemærkningerne til § 1 i forslaget til hashklubloven, hvor der bl.a. anføres følgende om de omfattede lokaler:

”Den virksomhed, der begrundet forbudet, skal helt eller delvis foregå i bestemte lokaler, som virksomheden er knyttet til. Lokaleets eller lokalernes art og størrelse er uden betydning. Be-

stemmelsen finder således anvendelse, uanset om virksomheden foregår i erhvervslokaler eller beboelsesrum, og selv om lokalerne eventuelt er fysisk adskilte. Det er også uden betydning, om virksomheden foregår i ejede eller lejede lokaler.”

Som det fremgår, er hashklublovens lokalebegreb bredt, og det omfatter således bl.a. også lokaler, der tjener som tilholdssted for en gruppe, f.eks. en rockerborg. Der vil dermed, forudsat at lovens betingelser for et besøgsforbud er opfyldt (dvs. at der foregår en virksomhed, som systematisk indebærer strafbare handlinger, og som er egnet til at medføre ulempe og utryghed hos omkringboende, jf. ovenfor under pkt. 2), også kunne meddeles besøgsforbud i forhold til sådanne lokaler.

4. Efter rockerloven, jf. lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme, som ændret ved lov nr. 406 af 26. juni 1998, skal følgende betingelser være opfyldt for, at politiet kan forbyde en person at opholde sig i en bestemt ejendom, f.eks. en rockerborg:

Ejendommen tjener som tilholdssted for en gruppe, som den pågældende person tilhører eller har tilknytning til, jf. § 1, stk. 1, nr. 1.

Den pågældendes tilstedeværelse i ejendommen og omstændighederne i øvrigt skønnes at indebære risiko for angreb, der vil være til fare for personer, der bor eller befinder sig i nærheden af ejendommen, jf. § 1, stk. 1, nr. 2.

Det angreb, der er risiko for, må antages at være led i et gensidigt opgør mellem grupper af personer, hvor der på begge sider anvendes voldelige midler, herunder skydevåben og sprængstoffer, jf. § 1, stk. 3.

For en nærmere redegørelse for forholdet mellem rockerloven og grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed samt artikel 11 i Den Europæiske Menneskeretskonvention om bl.a. forsamlingsfrihed henvises til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af rockerloven (B 73).

Der kan i øvrigt henvises til ministeriets besvarelse af 28. juni 2013 af spørgsmål nr. 924 og 925 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.